

Zienswijze op het wetsvoorstel Wet op de Defensiegereedheid (Wodg)

Datum: 4 juli 2025

Onderwerp: Reactie op internetconsultatie Wodg

Indiener: Bezorgde burger

Geachte lezer,

Met deze brief wil ik mijn zorg uitspreken over het voorliggende wetsvoorstel Wet op de Defensiegereedheid (Wodg).

Hoewel het belang van nationale veiligheid en paraatheid buiten kijf staat, raakt deze wet aan iets dat minstens zo essentieel is: onze grondrechten, eigendomszekerheid en democratische controle.

1. Te ruime definities, te grote bevoegdheden

De wet bevat brede en vage bewoordingen. Wat wordt verstaan onder “voorbereiding op inzet”? En op welke gronden kan het Rijk gegevens verzamelen over burgers, goederen en infrastructuur — zelfs in **niet-crisistijd**?

Zonder heldere kaders en controlemechanismen kunnen zulke bevoegdheden misbruikt worden of onbedoeld leiden tot maatschappelijke schade.

2. Ingrijpende impact op burgers

De Wodg maakt het mogelijk dat:

- Burgers verplicht worden om taken uit te voeren,
- Goederen of diensten kunnen worden opgeëist,
- Woningbezit, voertuigen en andere persoonlijke gegevens proactief worden geregistreerd,
- Eigendomsrechten, erfrecht en vrije beroepsuitoefening onder druk komen te staan.

Dit zijn geen kleine ingrepen — dit raakt de kern van onze vrijheid en veiligheid als burger. Dat kan en mag nooit de bedoeling zijn.

3. Lessen uit het recente verleden

In de coronaperiode zagen we hoe snel vergaande maatregelen konden worden ingevoerd, maar hoe moeizaam het herstel van vrijheden verliep. We moeten voorkomen dat we nu opnieuw een glijdende schaal creëren waarbij bevoegdheden permanent worden geborgd zonder toetsing en terugkoppeling. Nut en noodzaak!

4. Democratische controle ontbreekt

De wet bevat geen expliciete, bindende waarborgen voor:

- Toestemming van het parlement bij de inzet van maatregelen,
- Onafhankelijke toetsing van verzamelde gegevens,
- Transparantie naar burgers toe.

Een wet die zó ver gaat in het mogelijk beperken van burgerrechten, hoort juist gebonden te zijn aan democratische controle en rechtsstatelijke toetsing — niet aan bestuurlijke interpretatie alleen.

Tot slot

We leven in een tijd waarin vertrouwen in overheid en instituties onder druk staat. Transparantie, terughoudendheid en rechtsstatelijke zorgvuldigheid zijn dan extra belangrijk. Vrijheid is geen luxe, het is een grondwaarde. Die beschermen we juist door wetten terughoudend, nauwkeurig en toetsbaar te maken.

Ik roep u daarom op om:

- Dit wetsvoorstel grondig te heroverwegen,
- De reikwijdte ervan in te perken,
- En harde waarborgen op te nemen voor democratische toetsing, transparantie en bescherming van grondrechten.

Met vriendelijke groet,
Een bezorgde burger.